

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 264. Quid possit vel non possit episcopus circa dispensandum ab hac irregularitate.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

Covar. in *Clem. unic. h. t. p. 2. §. 3. n. 3.* cum communi.

Quaest. 264. Quid possit vel non possit Episcopus circa dispensandum ab hac irregularitate?

1. **R**esp. Primò: Episcopus tamen in omni irregularitate proveniente ex delicto occulto dispensare possit, non tamen in proveniente ex homicidio voluntario occulto, multoque magis publico, ut constat ex *Trid. sess. 24. c. 6. de reform.* idque etiam in ordine ad quaecunque beneficia, etiam simplicia, officia ecclesiastica & ordines minores, ut patet ex eodem *Trid. sess. 14. c. 7.* ubi quis suâ voluntate homicidium perpetraverit, etiamsi occultum, nullo tempore ad Ordines (quo verbo absolute prolato veniunt etiam minores) promoveri possit, nec illi aliqua beneficia ecclesiastica conferre liceat, sed omni ordine & beneficio ac officio perpetuo careat; sed nec olim ante Trident. in ea dispensare potuit quò ad Ordines sacros suscipiendos, aut in iis ministrandum, aut acquirendum beneficium curatum. *Sylv. v. homicidium. 3. q. 8. dicto 4. & 6.* Covar. *l. c. n. 5.* *Pirh. h. t. n. 125.* Arg. *c. minor. dist. 50. & ibi gl. v. minor. & c. 2. de Cler. pugnans. in dncell.* potuit tamen in ordine ad Ordines minores & beneficium simplex (quod in materia dispensationis, utpote derogante jure communi, adeoque strictè accipienda, solum venit eo nomine simpliciter prolato) dispensare. Arg. *cit. c. minor.* atque ita Trident. potestatem Episcoporum restrinxit. Sed neque vi illius dispensare potest Episcopus in irregularitate proveniente ex homicidio iusto, quam ob defectum lenitatis perfectæ contrahunt Judices, accusatores, testes &c. item milites in bello aggressivo iusto occidentes alios, *Suar. de irregular. d. 47. f. 6. in fine.* *Nav. l. c. n. 217. & l. 5. concl. can. 19. h. t.* *Laym. l. c. c. 12. n. 5.* *Avil. de cens. d. 6. f. 5. du. 1. concl. 1.* *Gutt. 44. can. h. 2. c. 6. n. 170.* *Garc. de benef. p. 7. c. 11. n. 40.* *Castrop. de cens. d. 6. p. 14. §. 7. n. 6.* *Pirh. n. 129.* contra Covar. *l. c. §. 3. in fine.* ex ea ratione, tum quòd tale homicidium, utpote auctoritate publicâ factum, etsi sit iustum, directè tamen & in se sit volitum, tum quia Trident. non concedit Episcopis facultatem dispensandi nisi in irregularitate orta ex delicto, ea autem non oritur ex delicto. Quod si tamen Clericus contra Canones in bello iusto pugnans propriâ manu occidat, ac ita fiat irregularis, poterit cum eo dispensare Episcopus, ed quòd, licet tale homicidium sit illicitum contra prohibitionem Juris Canonici propter indecentiam statûs, non tamen est injustum; in Decreto autem Concilii in ordine ad indispensabilitatem comprehenditur solum homicidium injustum, *Pirh. l. c. cum Avil. l. c. f. 5. du. 5. in fine.* idem dicente de Clerico, qui accusavit, vel testis aut Advocatus fuit in causa sanguinis sine protestatione.

2. **R**esp. Secundò: è contra potest Episcopus dispensare in irregularitate proveniente ex homicidio casuali, aut etiam ex proposito, directè non intento, sed ad summum indirectè in causa; quia tale homicidium, etsi non sit merè casuale, non est tamen nisi imperfectè & secundum quid voluntarium & quasi mixtum ex casuali & voluntario, ut *D. Thom. 2. 2. q. 64. a. 8.* adeoque probabiliter à Trident. non comprehensum in exceptione homicidii voluntarii, & ita docent *Nav. l. c. n. 240.* *Suar. cit. D. 44. f. 1. n. 4.* *Avil. cit. du. 5.* *Henriq. l. 14. c. 19. n. 2.* *Laym. l. c. n. 4.* *Pirh. n. 127.* contra *Mol. tr. 3. d. 3. §. illud admonuerim.* *Azor. Tom. 3.*

l. 2. c. 14. *Cajet. 2. 2. q. 64. a. 8.* quatenus censent, omnie homicidium, tam indirectè, quam directè volitum, imò, etsi sit nolitum, inter homicidia voluntaria, adeoque indispensabilia, numerandum. Pro exemplo talium homicidiorum ab Episcopo dispensabilium AA. referre solent sequentia; si quis mulierem prægnantem incautè percussus causavit abortum; si quis regulam improvidè ex toto deiciens hominem occidit; si quis alium iniquè percussit mandavit, prohibens, ne occideretur, mandatarius tamen limites mandati egressus illum occidit. Si quis ad rixam provocatus percussus tantum animo accessit, dein tamen, ne ab eo occideretur, occidit; ita *Laym.* modò tamen talia homicidia sint occulta, ut mox dicetur amplius, item potest Episcopus dispensare in irregularitate proveniente ex homicidio commisso sui defendendi gratiâ, dum defendens moderamen iuculpatæ tutelæ excessit. *Avil. cit. d. 5. concl. 1.* *Nav. l. c. n. 239.* *Laym. l. c. n. 2.* *Gutt. 99. can. l. 1. c. 65. n. 13.* *Barb. in Trid. à potestate dispensandi in irregularitate ex homicidio proveniente solum excipit homicidium illicitum, directè & simpliciter voluntarium, homicidium autem pro sua defensione factum cum excessu moderatæ tutelæ, illicitum quidem est ratione hujus excessûs, non tamen, directè & simpliciter voluntarium, quia non sponte sed coactè factum ob necessariam sui defensionem, in qua solum quò ad modum peccatum.* Dum *Trid. sess. 14. c. 7.* dicit: dispensationem irregularitatis ex facto homicidio casu aut vim vi repellendo committendam esse Ordinario loci, per hoc non indicat, Episcopo eam non commissam, sed per Papam hic & nunc committendam; nam loquitur ibi de homicidio casuali aut necessario publico; siquidem, dum homicidium casuale vel factum defensionis gratiâ est notorium & publicum, vel ad forum contentiosum jam deductum, dispensare in irregularitate inde orta nequit Episcopus potestate sibi concessâ à Tridentino, sed eger speciali Commissione Pontificis. *Bonac. de cens. d. 1. q. 3. p. 2. n. 2.* *Sanch. de matr. l. 2. d. 37. n. 12.* *Gutt. 99. can. l. 1. c. 3. ad finem.* *Pirh. l. c. quos citat & sequitur Reiffenst. h. t. n. 225.*

3. **R**esp. Tertiò: Specialiter de mutilatione omnino probabile est, Episcopum dispensare posse in irregularitate orta ex quacunque mutilatione, etiam injusta, voluntariè & directè intenta, occulta tamen. *Nav. in man. c. 23. n. 240.* *Garc. de benef. p. 7. c. 11. à n. 3.* *Suar. de cens. d. 44. f. 1. n. 4.* *Laym. cit. c. 12. n. 1.* *Barb. ad Trid. sess. 24. c. 6. n. 36.* *Dian. p. 4. tr. 2. resol. 7.* *Tolet. l. c. c. 48. n. 6.* *Castrop. tr. 29. d. 6. p. 15. §. 3. n. 3.* referens insuper plures alios. *Reiffenst. n. 226.* & alii communiter contra *Sanch. l. 1. mor. c. 10. n. 40.* ex ea ratione, quòd Trident. *l. c.* dispensationi Episcopali solum subtrahat irregularitatem ortam ex homicidio voluntario, quòd que potestas dispensandi in irregularitatibus ex delicto occulto sit late interpretanda, utpote beneficium Principis, & quidem juri insertum, concessumque non tam personæ quàm dignitati Episcopali. His non obstantibus, quòd mutilatio & homicidium æquiparentur; quò ad causandam irregularitatem. Arg. *c. si quis absciderit. d. 55.* nam etsi quò ad hæc æquiparentur, non tamen æquiparantur quo ad gravitatem culpæ & dispensationem.

Quaest. 265. Quinam inferiores Episcopo dispensare possint in irregularitate orta ex homicidio & mutilatione?

1. **R**esp. Superiores Regulares cum suis subditiis dispensare posse in irregularitate proveniente